

ROK XVII

Kraków, dnia 1 czerwca 1935.

Nr. 20.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Dziś w Kinoteatrze Dźwiękowym „WANDA“, św. Gertrudy 5.

Najrozkoszniejszy przebój komedjowy sezonu!

KAPITAN KORKORAN

W głównej roli - król komików

VLASTA BURIAN

Poranki filmowe

W sobotę, dnia 1-go czerwca 1935 o godzinie 3-ciej popołudniu

W niedzielę, dnia 2-go czerwca 1935 o godz. 10 i 12 przedpołudniem

ŁUDZIE W BIELI w gł. roli Clark Gable, Myrna Loy

POCO PRACOWAĆ w gł. roli FLIP i FLAP

Ceny miejsc od 50 gr.

ROK ZAŁOŻENIA 1890

WYTWÓRNI
MEBLI
WYKWINTNYCH

F. R. NAJDER

KRAKÓW 33
KROWODERSKA

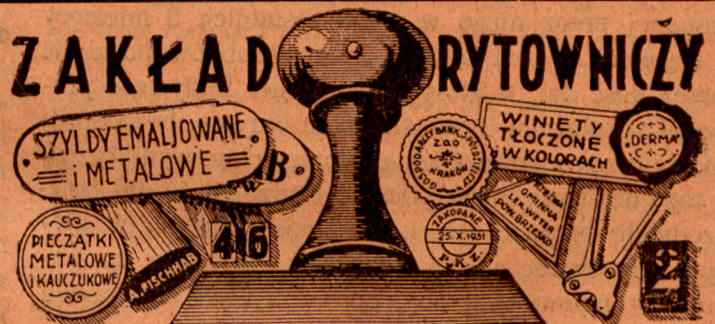
TELEFON 176-48

Lokal wystawowy: ulica Basztowa 13 „FENIKS“

Posiada na składzie gotowe meble

Wykonuje zamówienia według najnowszych projektów

CENY PRZYSTĘPNE!!

A. LEKS. FISCHHAB
WYTWÓRNI
PIECZATEK
KRAKÓW, GRODZKA 46

gwarantują też
wypróbowane
marki:

Prawdziwa
Francka
Kawa Enrilo
Kawa
Kneippa

szybki
• obrót
• pewny
zysk!

400 maszyn do pisania
wszelkich systemów przewinęło się
w ubiegłym roku przez nasze warsztaty

250 maszyn do liczenia
zostały w tym czasie czyszczone
i remontowanych.

Naprawiamy i czyścimy maszyny biurowe pod
gwarancją! Zadzwoń i Pan do nas w razie potrzeby.
Ceny umiarkowane!

UHER I ABSLER

ZJEDNOCZONE WARSZTATY

Kraków

Św. JANA 11. TEL. 109-05

MOC DOWODOWA BILANSÓW DLA CELÓW PODATKOWYCH.

Rozporządzenie wykonawcze do dekretu Prezydenta Rzplitej o zasadach sporządzania bilansów, zamknięć rachunkowych i sprawozdań osób prawnych, obowiązanych do prowadzenia ksiąg handlowych, weszło w życie z dniem 7. maja 1934 roku i w związku z tem zastosowanie się dla większości przedsiębiorstw, posiadających okres operacyjny, pokrywający się z rokiem kalendarzowym, do przepisów tego rozporządzenia nastęrczałoby wielkie trudności techniczne. Ministerstwo skarbu w związku z tem wyjaśnia, że zamknięcie roczne nieodpowiadające przepisom rozporządzenia, nie pozbawiają ksiąg handlowych mocy dowodowej dla celów podatkowych.

ZASADY OBLICZANIA WYNAGRODZENIA NA CZAS URLOPU W PRZYPADKU, GDY PRACA ODBYWA SIĘ NA AKORD LUB OD SZTUKI.

Sąd Najwyższy uchwałą całej Izby cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada — 17 grudnia 1934 r. Nr. C. Prez. 6/34 wyjaśnił, że w wypadkach, gdy praca odbywa się na akord lub od sztuki, w celu ustalenia wynagrodzenia, przypadającego na czas urlopu należy obliczyć według cennika bieżącego, obowiązującego w czasie urlopu zarobek pracownika z ostatnich 3 miesięcy, zgodnie z ilością pracy, wykonanej przez niego w czasie ostatnich 3 miesięcy i uzyskaną w ten sposób sumę zarobków podzielić przez ilość dni, w których pracownik faktycznie pracował w ostatnim 3-miesięcznym okresie, bezpośrednio poprzedzającym udzielony mu urlop, wynikły zaś z tego dzielenia iloraz pomnożyć przez ilość dni powszednich, przypadających w okresie urlopu, w których pracownik miałby pracować stosownie do warunków umowy o pracę, obowiązujących w czasie rozpoczęcia urlopu.

DROBNE KUPIECTWO KOLONJALNE domaga się przedłużenia godzin handlu.

Na ogólnem dorocznem zebraniu członków stowarzyszenia drobnych kupców kolonialnych w Łodzi obszernie omówiono bolączki kupiectwa kolonialnego. Między innemi poruszono palącą sprawę przedłużenia godzin handlu. Wobec tego, że sklepy kolonialne otwarte są tylko do 7-mej wieczorem konsumenci nie mają możliwości zaopatrzenia się w artykuły spożywcze. Sprawa ta jest tembardziej aktualna latem. Poza tem wskutek zamykania sklepów od soboty wieczór do poniedziałku rana, konsumenci nie mają możliwości nabywania świeżych artykułów spożywczych, a zapasów czynić nie mogą, gdyż artykuły te ulegają szybkiemu zepsuciu. Kupiectwo narażone jest tu na

Persil i Henko
oto dwa środki,
bez których niema prania!

straty. Wkońcu wysunięto projekt zwrócenia się z memorjałem do władz centralnych z prośbą o zezwolenie na otwieranie sklepów spożywczych w niedziele od godziny 8—9-tej rano. Następnie omówiono zarządzenia sanitarne dla sklepów spożywczych oraz w sprawie sprzedaży mleka wyłącznie w zamkniętych flaszkach. Zarządzenie to jest trudne do wykonania, gdyż dotychczas zarząd miejski nie posiada specjalnej rozlewni mleka.

Zkolei zebrani omówili nową ordynację podatkową, z ustawą o umorzeniu zaległości podatkowych, sprawozdanie kasowe i komisji rewizyjnej.

Następnie przystąpiono do wyboru nowych władz stowarzyszenia. Do zarządu weszli pp.: W. Ulinower, Ch. Gotlib, A. Finkielsztajn, I. Wilhelm, B. Zylbersztajn, K. Rawicki, J. Rozenwajg, B. Goldwaser, I. Rozenwajg.

W sprawach godzin handlu i odpoczynku niedzielnego postanowiono wysłać specjalną delegację do Warszawy.

Skład nowego Zarządu przedstawia się następująco: pp. W. Ulinower, prezes, — Gotlib Ch. wiceprezes, — J. Wilhelm, skarbnik, — A. Finkelsztajn, sekretarz.

PRZEGŁĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XVIII.

Kraków, dnia 1 czerwca 1935

Nr. 20.

Cena abonamentu:		Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7	Ogłoszenia:
Abonament kwartalny	4 zł	wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.	Wiersz milim. 1 szp. na okładce 40 groszy
„ półroczny	8 zł	Redakcja i administr. Kraków, Grodzka 43.	Wiersz milim. 1 szp. na 1 str. okładki 60 groszy
„ roczny	16 zł	Telefon Nr. 132-67	Wiersz milim. 1 szp. w tekście 60 groszy
Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują		Konto P. K. O. Nr. 400.342.	Cała strona okładki Zł 200 Pół strony okładki Zł 100
wszystkie biura dzienników i ogłoszeń			Czwórć strony Zł 50 Ośma strony Zł 25
			Cała strona w tekście Zł 450, Pół strony Zł 230
			Czwórć strony Zł 120 Jedna ośma strony Zł 60

Echa tygodnia.

Słynny ekonomista szwedzki prof. Gustaw Cassel wystąpił przed kilku laty z rewolucyjną teorią, w myśl której znaczenie złota dla międzynarodowych stosunków monetarnych skończyło się. Zamiast złota winny państwa obrać jakiś inny miernik wartości, przyczem prof. Cassel zaproponował międzynarodowy wskaźnik cen kilkudziesięciu najważniejszych towarów. Wskaźnik ten byłby co pewien czas kontrolowany i uzgadniany z warunkami produkcji. Zdaniem prof. Cassella, obecna funkcja złota w nowoczesnym systemie gospodarczym stanowi główne źródło zaburzeń, ponieważ produkcja złota nie idzie w parze z ogólną produkcją. Przyrost rocznej produkcji świata wynosi 3% i tyle powinien wynosić przyrost złota, aby zaspokoić potrzeby gospodarstwa światowego. Tymczasem produkcja złota znajduje się w stanie stagnacji, a ponieważ na złocie oparte są najważniejsze waluty świata, przeto obieg pieniędzy kurczy się w porównaniu ze wzrostem ogólnej działalności gospodarczej. Nowych pokładów złota w chwili obecnej niema, ani nie należy się ich tak szybko spodziewać. Zdaniem Cassella dalsze trwanie przy złocie, jako mierniku wartości, doprowadzi do dalszego spadku cen, ponieważ ilość towarów będzie wzrastała coraz szybciej, aniżeli ilość pieniędzy (z powodu braku złota). Okres spadających cen jest zaś zabójczy dla gospodarstwa, ponieważ w tym okresie ginie podstawa wszelkiej kalkulacji zarówno dla producenta jak i dla konsumenta.

Przez dłuższy czas przepowiednie prof. Cassella zdawały się opierać na realnych przesłankach. Mieliśmy w istocie coraz mniej pieniędzy, ceny spadały, a narody nie mogły w żaden sposób wybrnąć z deflacji. Ale ostatnie czasy przyniosły nam całkowite obalenie teorii Cassella. Oto bowiem spadek cen przy równoczesnym wzroście ceny złota doprowadził do ogólnego potaniaenia kosztów produkcji. Ponieważ jednak złoto było jedynym towarem, którego cena ustawicznie się podnosiła, przeto producentom złota, szczegól-

nie w południowo-afrykańskich kopalniach złota opłacało się powiększyć produkcję i uruchomić takie miny, których dotychczas nie opłacało się eksploatować sprzodu wysokich kosztów utrzymania, robocizny itd. Tu sprawdziło się ogólne zresztą prawo ekonomiczne, że wysoka cena jest najlepszym bodźcem produkcji, bo zapewnia największą rentowność tej produkcji.

Światowa produkcja złota w latach 1925 do 1929 wynosiła przeciętnie około 400 milionów złotych dolarów. Okres 1925 do 1929 był okresem wysokich cen towarów i niskich cen złota. W roku 1934 t. j. w roku niskich cen towarów i wysokich cen złota, światowa produkcja złota wyniosła około 570 milionów złotych dolarów. Według statystyki Union Corporation światowa produkcja złota (w jednostkach wagi) wyniosła w r. 1934 około 28 milionów uncji, gdy w roku 1933 wyniosła jedynie około 26 milionów uncji. Ilość wydobywanego złota wzrasta zatem bardzo silnie w ostatnich latach.

Sprawa ta posiada znaczenie nie tylko teoretyczne. Jest ona ważna zarówno dla obserwatorów i badaczy życia gospodarczego, jak i dla najzwyczajszego, szarego człowieka z ulicy. Dlatego poświęcamy tej sprawie nasze lamy.

Cóż oznacza bowiem wzrost produkcji złota? Oznacza on, że w arterję gospodarstwa światowego wleje się większa, niż dotychczas, struga złota. Na kruszczu złotym oparta jest niemal wszędzie emisja pieniądza. Im więcej złota posiada dany bank emisyjny, tem więcej pieniędzy może on puścić w obieg. Gdyby np. Bank Polski posiadał zapasów złota nie za pół miljarda, ale za miliard złotych, to nasz obieg banknotów wynosiłby nie niespełna jeden miliard złotych, jak obecnie, ale dwa miliardy złotych. Większy obieg pieniędzy oznacza zaś szerszy oddech finansowy, oznacza zanik ciasnoty gotówkowej, szersze możliwości kredytowe. Fala pieniądza przyplętałaby do wszystkich instytucji kredytowych, ilość pieniądza na cele

Koncesjonowane BIURO BUCHALTERYJNO-REWIZYJNE i ORGANIZACYJNE **WILHELMA LEINKRAMA**

Rewidenta ksiąg i zaprzys. biegłego sądowego.

Kraków, Lubelska 23. Telefon 155-93

zakłada, prowadzi i nadzoruje	sporządza	przeprowadza	udziela
KSIEGOWOŚĆ	BILANSY	ROZLICZENIA SPÓLNİKÓW	PORAD BUCHALT.-PODATK.

kredytowe powiększyłaby się, co obniżyłoby stopę procentową. Przemysłowiec i kupiec nie musiałby rzucać za bezcen towarów na rynek dla zdobycia gotówki, koniecznej na zapłacenie podatku lub wykupienie weksla, ale mógłby towary te przetrzymać w magazynie do czasu korzystnej sprzedaży. Konsument zaopatrzony w pieniądź, stworzyłby większy popyt za towarem. Ceny poszłyby w górę i pobudziłyby produkcję, której wzrost wchłonąłby bezrobotnych, którzy znów wystąpiliby na rynek w charakterze konsumentów. Życie gospodarcze nabrałoby rumieńców zdrowia i tężyzny.

Wzrost cen w skali światowej obniżyłby barjery celne, ponieważ te cła, które są za wysokie dla obecnych niskich cen towarów, dałyby się łatwo przeskoczyć przez towary o wysokich cenach. Tendencje autarkiczne i monopoliczne uległyby zahamowaniu. Ucisk karteli rozluźniłby się, ponieważ słabiej finansowo przedsiębiorstwa, które obecnie obawiając się walki konkurencyjnej z przedsiębiorstwami kapitałowo silniejszymi pobierają od kartelu premje za nierobstwo (za zamknięcie fabryki i sprzedanie kontyngentu produkcyjnego silniejszym finansowo fabrykom) wystąpiłyby z kartelu i rozpoczęłyby na nowo walkę konkurencyjną w danej gałęzi przemysłu. Kartele są bowiem „dziećmi niedoli“ (Kinder der Not, jak je określa literatura niemiecka) i największe nasilenie kartelizacji przemysłu następuje w latach braku pieniędzy, w la-

tach deflacji, a zatem w latach braku złota.

Widzimy więc, jakie olbrzymie znaczenie dla gospodarstwa światowego i dla każdego gospodarstwa społecznego posiada cyfra produkcji złota. Po odkryciu wielkich złóż złota u schyłku 19-go wieku w Transcaalii, kiedy to nastąpił silny wzrost produkcji złota, zapanało w całym świecie niesłychane ożywienie, którego fala przetrwała wszelkie zaburzenia aż do lat wojny światowej. Kilkadziesiąt lat trwała ta długa fala konjunktury gospodarczej, aż wojna światowa, zniszczyła olbrzymie wartości kapitałowe i zdruzgotowała mechanizm gospodarstwa światowego, zahamowała tę falę.

W roku 1934 wyprodukowano w świecie złota o 7 procent więcej, aniżeli w roku poprzednim. Jest to zatem 4 proc. więcej, aniżeli przewidywał Cassel, jako minimum produkcji złota dla dotrzymania kroku światowej produkcji przemysłowej i rolniczej. Gdyby w każdym następnym roku wzrost ten wynosił tylko po 5 procent, to już wystarczyłoby to dla uniknięcia głębszych zaburzeń gospodarczych.

Należy się uważnie wglębiać w statystyki produkcji złota, bo z tej strony przychodzą największe i najważniejsze impulsy gospodarcze, skuteczniejsze od wszystkich aktów „nakręcania konjunktury“, jakimi Hitler „uszcześliwia“ Niemcy, czy od karkołomnych eksperymentów Roosevelta, wyrzucających do góry nogami całe gospodarstwo amerykańskie.

Obowiązek rejestracji umów o naukę w przemyśle w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Krakowie.

W myśl przepisów art. 116 roz. Prez. R. P. z dnia 6 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468) w brzmieniu zmienionem ustawą z dnia 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350) przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe mogą zatrudniać uczniów przemysłowych wyłącznie na podstawie pisemnej umowy, stwierdzającej warunki nauki w danym przedsiębiorstwie. Wzbronione jest bezpłatne zatrudnianie uczniów, jak również pobieranie wynagrodzenia za naukę.

Umowa o naukę winna być zawarta najdalej

w ciągu 4-ech tygodni od dnia rozpoczęcia nauki i określać przemysł, w którym ma być uczeń kształcony, czas trwania nauki, wzajemne świadczenia stron i warunki rozwiązania umowy.

Umowę należy sporządzić w dwu egzemplarzach, podpisanych przez strony; po zarejestrowaniu jeden z nich otrzymuje przedsiębiorstwo, drugi zaś uczeń, względnie jego ojciec lub opiekun.

Najdalej w ciągu 14 dni od dnia zawarcia umowy przedsiębiorstwo winno obydwaj jej egzemplarze wraz z jednym odpisem przedstawić Izbie przemysłowo-

handlowej w Krakowie w celu zarejestrowania. Równocześnie należy wnieść do Kasy Izby, albo wpłacić na konto czekowe P. K. O. Nr. 404.111 opłatę za rejestrację w wysokości zł. 5.—.

Jeżeli przedsiębiorstwo jest członkiem zrzeszenia przemysłowego, winno ono przesłać odpis umowy także i do zrzeszenia w ciągu 14 dni od dnia zawarcia umowy.

Zrzeszenia przemysłowe mogą zobowiązać swych członków do zawierania umów o naukę przed zrzeszeniem.

O ile umowa została zawarta przed zrzeszeniem, obowiązek przesłania odpisu umowy Izbie przemysłowo-handlowej ciąży na zrzeszeniu.

Pracodawca winien zawiadomić Izbę przemysłowo-handlową w ciągu 14 dni o każdej zmianie zaszłej w treści umowy.

Przepisy w przedmiocie zawierania i rejestrowania umów o naukę odnoszą się tylko do uczniów przemysłowych, a nie do praktykantów, czyli osób uzupełniających przez praktykę teoretyczne wiadomości

fachowe, nabyte w szkole zawodowej, niezależnie od jej stopnia.

Wobec tego, że dotychczas znaczna część umów o naukę nie została jeszcze zarejestrowana zgodnie z przytoczonymi wyżej przepisami prawnymi, Izba przypomina wszystkim przedsiębiorstwom na terenie jej okręgu, które zatrudniają uczniów przemysłowych o ciążącym na nich obowiązku niezwłocznego zarejestrowania wszystkich umów o naukę, zawartych po dniu 15 sierpnia 1934 r., oraz rejestrowania każdej nowo-zawartej umowy w ciągu dni 14 od jej zawarcia.

Izba zwraca uwagę, iż stosownie do przepisów ustawy winni niezarejestrowania umowy o naukę lub niepowiadomienia o zaszłych w umowie zmianach podlegają ukaraniu przez władze administracyjne grzywną do zł. 1.000.— ewentualnie i aresztem do dni 14-tu.

Pragnąc ułatwić zainteresowanym orjentację w przepisach o uczniach przemysłowych, Izba przemysłowo-handlowa w Krakowie wydała drukiem formularze umowy o naukę w przemyśle, które są do nabycia w Izbie w cenie 10 groszy za sztukę.

ROZBUDOWA PRZEMYSŁU TKACKIEGO W OKRĘGU KROŚNIENSKIM.

W Krośnie odbyła się 22. maja konferencja, zwołana przez Krakowską Izbę przemysłowo-handlową, celem usprawnienia i rozbudowy przemysłu tkackiego w tamtejszym okręgu. W konferencji wzięli m. in. udział przedstawiciele Ministerstwa Przemysłu i Handlu, Urzędów Wojewódzkich w Krakowie i Lwowie, Dzwódtwa Okręgu Korpusu w Krakowie i w Przemyśle, Kuratorów Szkolnych Krakowskiego i Lwowskiego, Izby Przem. - Handl. w Krakowie, Izby Rolniczych Krakowskiej i Lwowskiej, Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie oraz zainteresowanych przedsiębiorstw i organizacji.

Konferencję zagalął urzędujący Wiceprezes Izby Przem. - Handlowej w Krakowie Inż. Leon Skarżeński, przedstawiając zadania i program konferencji.

Następnie na przewodniczącego wybrano Min. Gen. St. hr. Szeptyckiego. Referaty wygłosili Inż. H. Mianowski, Dyrektor Izby Przem. - Handl. w Krakowie p. t.: „Postulaty przemysłu lnianego okręgu krośnieńskiego“ oraz Inż. J. Ostaszewski, Dyrektor Państwowej Szkoły Tkackiej w Krośnie p. t.: „Postulaty z dziedziny przeróbki lnu“.

Dyr. Mianowski w obszernym referacie, stanowiącym zasadniczy temat konferencji, przedstawił rozwój przemysłu tkackiego w okręgu krośnieńskim, obliczając ilość tkaczy na 4.000 osób, a wartość rocznej produkcji na trzy czwarte miliona złotych. Równocześnie referent wskazał na możliwości podwojenia,

a nawet potrojenia obecnej wytwórczości.

Na zakończenie Dyr. Mianowski przedstawił następujące postulaty:

1) zwiększenie ilości pracujących wrzecion w Przędzalni „Krosno“; 2) zaopatrywanie przez tą przędzalnię przemysłu tkackiego krośnieńskiego w przędzę; 3) założenie przy niej blichowni; 4) zbudowanie w Państwowej Szkole Tkackiej w Krośnie urządzenia dla apretury tkanin lokalnej produkcji.

Tezy te zostały jednomyślnie przyjęte, a realizację ich powierzono Izbie przem. - handl. w Krakowie oraz kompetentnym Izbom Rolniczym, reprezentowanym przez Prez. Koła Posła N. Kleszczyńskiego.

Obszerna dyskusja, jaka wywiązała się na konferencji z udziałem przedstawicieli Władz i szerokich kół sfer zainteresowanych, wskazała dobitnie na znaczenie oraz na potrzeby przemysłu tkackiego lnianego w okręgu krośnieńskim.

CZEKOLADA

A. PIASECKI S. A.

KONCESJONOWANE BIURO BUCHALTERYJNO-REWIZYJNE

JÓZEFA PROPPERA

zaprzysiężonego znawcy sądowego

Kraków, ulica Karmelińska L. 5. — Telefon Nr. 171-05. Organizacja, zakładanie ksiąg, bilansowanie, nadzór, kontrola, likwidacja, rozliczanie spółników, sprawy podatkowe
czynności wykonuje również na prowincji.

Zupełna ruina kupiectwa

Handel załamał się pod ciężarem polityki faworyzowania rolników i przemysłu.

Onegdaj odbyło się doroczne ogólne zebranie członków Centr. Stowarzyszenia Kupców i Przemysł. województwa łódzkiego. Zebranie zagałł prezes I. Jaszuński, a przewodnictwem objął przez aklamację radca Bialer.

Prez. Jaszuński omówił sytuację gospodarczą na tle panującego kryzysu, podkreślając m. in., że od kilku lat przemysł i rolnictwo jest faworyzowane kosztem kupiectwa. Jeżeli czynniki miarodajne traktują po macoszemu kupiectwo, to nie dziwnego, że również **przemysł działa na niekorzyść handlu**. Objawia się to w otwieraniu składów fabrycznych, unikaniu pośrednictwa i t. d. Szkodzi to nietylko kupiectwu, lecz również i przemysłowcom. Nie docenia się bowiem doniosłej roli kupiectwa, jako czynnika rozprowadzającego i rozpowszechniającego dobra wytwarzane przez przemysł i rolnictwo. Należy obiektywnie stwierdzić, że **kupiectwo jest obecnie zupełnie zrujnowane**. Po-

mimo to zostało ono obciążone nowymi, nadmiernymi podatkami, jak 15 proc. dodatkiem do podatków państwowych i zniesienie 14-dniowego ulgowego terminu przy spłatach podatkowych. Jakkolwiek podatki te nakładane są w celu **utrzymania równowagi budżetu**, to jednak powinny one być nakładane sprawiedliwie, aby nie stanowiły tak wydatnego obciążenia kupiectwa.

Wkońcu prez. Jaszuński zwrócił się z apelem do członków Stowarzyszenia, aby żywiej i energiczniej współpracowali z rządem, który jest zupełnie odosobniony w swojej pracy dla dobra kupiectwa.

W końcu został wybrany nowy zarząd stowarzyszenia, do którego weszli pp. Akawie H., Bronowski M. S., Chimowicz A., Degensztajn I., Gordon M. Hirsberg J., Jaszuński I., Margulies J., Mazur I., Borkowski J., Sztajnsznajder A., Sztern J.

Sprawy podatkowe.

K O M I S

w świetle Kodeksu Handlowego, Ustawodawstwa podatkowego i zasad księgowości.

I.

W rozumieniu Kodeksu Handlowego **Komisant** jest kupcem, który w imieniu własnym, lecz na rachunek osoby innej sprzedaje lub kupuje rzeczy ruchome (towary) albo papiery wartościowe. — Osoba, na rachunek której komisant dokonuje operacji komisowych, tzw. **komitent**, nie musi być kupcem. — Jeśli komitent nie pozostawia komisantowi swobody co do ceny, lecz z góry ustala cenę, poniżej której nie wolno komisantowi sprzedać, wzgl. powyżej której nie wolno mu zakupić przedmiotu komisowego, to cena taka zowie się **limitem**.

Komisant wydać musi komitentowi **wszystko**, co przy wykonaniu operacji komisowych uzyskał, w szczególności przelać komitentowi wierzytelności, jakie przy tem nabył, jak niemniej wszystkie korzyści ze

sprzedaży ponad limit, wzgl. z kupna poniżej limitu. — Natomiast w razie naruszenia limitu na niekorzyść komitenta, komisant odpowiada komitentowi za wynikłą stąd różnicę, chyba, że zlecenia komisowego po cenie limitowanej nie można było wykonać, a wykonanie z odchyleniem od limitu uchroniło komitenta od szkody.

Komisantowi nie wolno bez upoważnienia komitenta udzielać osobie trzeciej kredytu, gdy zaś komisant samowolnie kredyt udzieli, winien natychmiast uiścić komitentowi zapłatę.

Komisant nie odpowiada komitentowi za wypełnienie zobowiązań osoby, z którą zawarł transakcję komisową na rachunek komitenta. Za wypełnienie tych zobowiązań odpowiada komisant komitentowi tylko wtedy, gdy odpowiedzialność taką, tzw. **del credere** przyjął na siebie w umowie z komitentem.

Za czynności swoje otrzymuje komisant od komitenta wynagrodzenie, zwane **provizją**. — Umowa ustala jej formę i wysokość. Zazwyczaj ustala się ją procen-

OŁÓWKI**GRAFITOWE, KOPJOWE I KOLOROWE
DLA SZKÓŁ, BIUR I RYSOWNIKÓW****POLECA:****Polska Fabryka Ołówków
L. i C. HARDTMUTH-LECHISTAN
SP. AKC. W KRAKOWIE****Gener. zastępstwo: Bernard Ratz Kraków, Czarnowiejska 70
Do nabycia we wszystkich składach papierniczo-piśmienniczych**

towo od ceny sprzedaży wzgl. kupna, często zamiast lub prócz procentu od tejże ceny otrzymuje komisant w całości lub części różnicę pomiędzy limitem a ceną rzeczywiście osiągniętą przy sprzedaży wzgl. zapłaconą przy zakupie.

Prawo do prowizji przysługuje komisantowi w miarę wykonania zlecenia, gdy komitent otrzymał zakupiony na jego rachunek przedmiot, wzgl. gdy przyjął pokrycie za sprzedany towar. — Prowizja należy się komisantowi także wtedy, gdy zlecenie nie zostało wykonane, a niewykonanie spowodował komitent bez ważnej przyczyny osoby trzeciej.

Na zabezpieczenie swych roszczeń o prowizję i wszelkich należności, powstałych z stosunku komisowego, przysługuje komisantowi prawo zastawu na towarze komisowym, jakoteż prawo zaspokojenia z wierzytelności nabytych na rachunek komitenta (z pierwszeństwem przed komitentem i jego wierzycielami).

II.

Ustawa o państw. podatku przemysłowym zalicza przedsiębiorstwa komisowe (wzgl. handlowe, wykonujące obok swych czynności operacje komisowe) **do II. kat. handlowej**, o ile nie utrzymują filji (oddziałów). Przedsiębiorstwa takie, posiadające filje (oddziały) wykupują świadectwa przemysłowe I. kat. handlowej, filje zaś II. kat. Wysokość obrotu na kategorię świadectwa przemysłowego **nie wpływa**.

Podatek przemysłowy od obrotu opłacają przedsiębiorstwa komisowe w wysokości 4% od osiągniętego obrotu. — Za obrót uważa się faktycznie otrzymaną sumę prowizji (w okresie miarodajnym) za czynności komisantów. Z powyższej stawki podatkowej korzystają jedynie te przedsiębiorstwa komisowe, które w rozumieniu ustawy o pod. przemysłowym za takie zostają uznane. Uznaje zaś ustawa tylko przedsiębiorstwa **komisowej sprzedaży** a wyklucza komisowy zakup. Od zakupu wprowadzie podatku obrotowego wogóle się nie opłaca, jednakże przy komisie ma to

ten skutek praktyczny, że przedsiębiorstwo komisowe, odstawiając komitentowi zakupiony na jego rachunek towar, traktowane jest jako przedsiębiorstwo skupu zawodowego wzgl. handlu towarowego i opłaca podatek obrotowy według przypadającej stawki od pełnej wartości towaru, nie zaś od otrzymanej prowizji.

Przedsiębiorstwa komisowej sprzedaży tylko wtedy zostają przez ustawę o p. podatku przemysłowym jako takie uznane, temsamem tylko wtedy opłacają 4% od prowizji jeżeli:

- 1) prowadzą prawidłowe księgi handlowe,
- 2) udowodnią stosunek komisowy oraz wysokość wynagrodzenia komisowego umową lub korespondencją,
- 3) otrzymując zamiast lub prócz prowizji wynagrodzenie z różnicy między limitem a ceną osiągniętą, komisant zatrzymuje mniej niż połowę tej różnicy,
- 4) komitent dla którego komisant działa, opłaca p. podatek przemysłowy (za wyjątkiem zboża na rachunek producentów rolnych).

Uchybienie choćby jednemu z powyższych warunków ustawowych powoduje nieuznanie komisowy i podciągnięcie przedsiębiorstwa pod obowiązek płacenia podatku obrotowego według odpowiedniej stawki od pełnego obrotu.

Nie jest przeszkodą w uznaniu komisowy okoliczność, że komisant nie fakturuje towaru imieniem własnym, lecz faktury wystawia komitent pod swoją firmą, o ile wszystkie inne warunki komisowy są dopełnione.

Stosunek tzw. subkomisowy, należyście udowodniony, traktowany jest na równi z komisem bezpośrednim.

Natomiast nie uznaje się stosunku komisowy:

1) jeżeli warunki umowy komisowej nie zostały całkowicie przy wszystkich transakcjach dotrzymane i miały miejsce choćby pojedyncze wypadki naruszenia któregośkolwiek z tych warunków, uzasadniające nieuznanie komisowy.

2) jeżeli komisant zatrzymuje dla siebie obok

**ŻYDOWSKA SZKOŁA
HANDLOWA
TYPU GIMNAZJALNEGO
KRAKÓW
ulica Stradomska 10**

3 lata nauki. Przedmioty ogólnokształcące i zawodowe. Języki: hebrajski, angielski i niemiecki. Specjalność. Szkoły: Palestyna i Bliski Wschód

WPISY

przyjmuje i informuje sekretariat w godzinach 10—2 i 6—8, tel. 164-40

**PRAWA PUBLICZNE
(ZNIŻKI KOLEJOWE)**

pro wizji różnicę odsetek dyskontowych oraz rabaty, przeznaczone dla odbiorców.

W postępowaniu egzekucyjnym przeciw komisan-towi przysługuje należnościami z podatku przemysło-wego prawo pierwszeństwa zaspokojenia z całego ma-jątku ruchomego przedsiębiorstwa komisowego. Nie uważa się w myśl Ordynacji Podatkowej za majątek przedsiębiorstwa (a więc podlegają wyłączeniu na rzecz komitenta po bezspornem udowodnieniu prawa własności) towarów, przyjętych do komisowej sprze-daży.

a) jeżeli komisant **nie przyjął** na siebie del credere
b) jeżeli komisant nie otrzymuje oprócz, lub zamiast wynagrodzenia różnicę lub ponad połowę różnicy mię-dzy limitem a faktycznie osiągniętą ceną sprzedaży,

c) jeżeli stosunek komisu jest udowodniony **re-jentalną** umową komisową **wraz** z korespondencją i prawidłowymi księgami handlowymi prowadzonymi przez komisanta i **komitenta**.

d) jeżeli komisant w swych księgach handlowych prowadzi ścisłą kontrolę przychodu i rozchodu towa-rów komisowych oraz sporządza z końcem każdego roku odrębną inwentaryzację tych towarów.

Okoliczności, będące przeszkodą do wyłączenia towarów na rzecz komitenta (umowa nierejentalna etc) nie wpływają bynajmniej na istotę komisu i stosowa-nie 4% stawki pod. obrotowego od prowizji.

(Ciąg dalszy nastąpi).

S. Gryszpan.

Zwolnienie od podatku od lokali.

Jak wiadomo, według ustawy o podatku od lokali budynki fabryczne są zwolnione od tego podatku.

Urzędy skarbowe przeważnie zwalniają jednak od tego podatku tylko budynki fabryczne.

Ostatnio Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 2. maja 1935 r. L. D. V. 9342/3/35 wyjaśniło, że każdy budynek o ile jest przeznaczony na cele przemysłowe, a nie jest użytkowany na cele mieszkalne lub na inne cele, jest budynkiem fabrycznym i tego charakteru nie zmienia rozmiar budynku, ani brak w nim silni-ków mechanicznych.

Z powyższego wynika, że na zasadzie powołane-go postanowienia wolne są od podatku od lokali nie-tylko budynki fabryczne w potocznym tego słowa zna-czeniu, ale także i budynki specjalnie wybudowane na cele przedsiębiorstw rzemieślniczych, zaopatrzo-nych w karty rzemieślnicze (np. warsztaty ślusarskie, kuźnie i t. p.).

Powyższą interpretację stosować należy od 1935 roku począwszy, za lata zaś ubiegłe w tych wypad-kach — gdy na wniesione odwołania nie zapadły jeszcze orzeczenia Izb Skarbowych.

Handel nie chce ksiąg!

ZJAZD KUPIECTWA WYPOWIEDZIAŁ SIĘ PRZECIWKO ROZSZERZENIU PRZYMUSU.

Onegdaj powróciła z Warszawy do Łodzi dele-gacja zrzeszeń kupieckich, która brała udział w zjeź-dzie dyrektorów i radców prawnych Centrali Związku kupców.

W sprawie rozszerzenia przymusu ksiąg handlo-wych na całe kupiectwo, Zjazd zajął stanowisko ne-gatywne.

W sprawie tej stwierdzono, że rozszerzenie tego przymusu może być aktualne po scaleniu podatku obrotowego we wło kiennictwie.

W sprawach podatkowych wysunięto szereg po-stulatów, domagając się między innymi objęcia amnestją przestępstw już ujawnionych, umorzenia za-ległości płatników, którzy w roku 1933 i 1934 nie mieli wymiarów.

Ożywioną dyskusję wywołała sprawa klasyfikacji patentów. Zjazd powziął uchwałę oparcia kategorii patentów na obrocie, a nie stosowanych dotychczas znamionach zewnętrznych, które są wobec zmienio-nych stosunków gospodarczych — zupełnym anachro-nizmem.

Wreszcie Zjazd wypowiedział się kategorycznie przeciwko przeciętnym normom obrotu.

Samorząd gospodarczy w sprawie korzystania przez władze skarbowe z usług informatorów.

Ostatnio Zw. Izba Przemysłowo-Handlowych, zwrócił się do min. skarbu z memorjałem w sprawie list biegłych, które, zgodnie z nową ordynacją podatkową, mają być przedstawione władzom skarbowym przez samorząd gospodarczy. Memorjał przestrzega przed jednoczesnem powoływaniem przez min. skarbu biegłych tych, jako informatorów, czyli osób, obeznanych ze stosunkami gospodarczymi płatnika. Wpłynęłoby to bowiem ujemnie na poczucie odpowiedzialności biegłych.

Związek Izby zwraca się we wspomnianym memorjale do min. skarbu z prośbą, by informatorów tych powoływało na własną rękę. Jednocześnie Zw. Izba zwraca się z apelem, by z uwagi na dotychczasową praktykę tych informatorów, która wzbudziła wiele zastrzeżeń, ministerstwo korzystało z usług ich w tym wypadku jedynie, gdyby izby przemysłowo-handlowe, bądź nie zgłosiły list biegłych dla danego działu spraw, bądź też, mimo wezwania list tych nie uzupełniły. Zdaniem Zw. Izby Przem.-Handl. informacje przez „osoby obeznane“, dostarczone są problematyczne, to też nie powinny być uważane za materiał, w oparciu o który wymiar podatku miałby być uskuteczniiony.

BRAKI FORMALNE KSIĄG HANDLOWYCH, A WYMIAR PODATKOWY.

W związku z wejściem w życie w dniu 7. maja 1934 r. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o zasadach sporządzania bilansu, zamknięć rachunkowych i sprawozdań osób prawnych, obowiązanych do prowadze-

nia ksiąg handlowych, Ministerstwo skarbu wyjaśniło okólnikiem z dnia 25. kwietnia 1935 r., że w uwzględnieniu faktu, iż zastosowanie się do przepisów wspomnianego rozporządzenia dla większości przedsiębiorstw niem objętych, a zamykających okresy gospodarcze w terminach od stycznia do grudnia 1934 r., nastęrczałoby trudności natury technicznej, zamknięcia roczne nieodpowiadające postanowieniom powołanego wyżej rozporządzenia, nie pozbawia samo przez się ksiąg handlowych mocy dowodowej dla celów podatkowych.

* *

Ministerstwo Skarbu powiadomiło okólnikiem z dnia 28 ub. miesiąca wszystkie podległe sobie Izby Skarbowe o wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z 29. stycznia 1935 r. L. rej. 10924/31, w którym powiedziane jest między innemi:

...W zaskarżonem orzeczeniu brak jakiegokolwiek uzasadnienia pominięcia ksiąg, a powołanie się na artykuł 63 ustawy o podatku dochodowym nie może być uznane za rozprawienie się z wyjaśnieniami, dotyczącymi zakwestjonowania usterek. Brak również rozprawiania się z pozostałymi wyjaśnieniami płatnika, w których wobec ogólnej treści przedstawionych mu wątpliwości płatnik nie miał obowiązku szczegółowo uzasadniać poniesionej straty poza powołaniem się na księgi i na ogólne warunki pracy przedsiębiorstwa. Zauważyć wkońcu należy, iż odmówienie księgom charakteru prawidłowych z powodu braków formalnych nie uzasadniałoby jeszcze całkowitego ich pominięcia przy ustalaniu dochodu w myśl art. 17 ustawy o podatku dochodowym.

Z powodu uroczystości pogrzebowych odroczone, odbędzie się w niedzielę, dnia **2 czerwca 1935** o godzinie 6-tej wieczór, w lokalu Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców w Krakowie, ul. Grodzka 43

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

Członków Stowarzyszenia

z porządkiem dziennym: Nadanie tytułu Członka Honorowego Krak. Stow. Kupców b. Prezydentowi Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie p. Tadeuszowi Epsteinowi — na wniosek Wydziału (po myśli § 3. statutu).

O liczny udział w Walnem Zgromadzeniu uprasza Członków

Wydział
Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców

Co odpowiedział wójt gminy Biadolice na ankietę...

„Dziennik Wileński“ donosi:

„Nasza biurokracja chętnie zajmuje się rozsyłaniem różnych ankiet, kwestionariuszy i t. p. rzeczy do różnych instytucji. — Jest to poprostu choroba nagminna. Swego czasu premier Kozłowski wydał okólnik, ażeby skończyć z rozsyłaniem niedorzecznych ankiet.

Posłuchajmy jaką odpowiedź na jedną z podobnych ankiet nadesłał wójt gminy Biadolice: Ankieta brzmi:

- 1) Czy znajdują się i gdzie w okolicy ruiny zamków, pałaców, grodzisk, wały, mury, forty, kurhany, horodyszczka, cmentarzyska, stare budowle i jakie?
- 2) Czy w okolicy posiada ktoś rzadkie i cenne książki, obrazy, dokumenty, starą broń lub monety?
- 3) Co stanowi najbardziej charakterystyczną cechę języka tamtejszej ludności?
- 4) Jaki typ antropofizyczny przeważa wśród tamtejszej ludności? (krótkogłowi, długogłowi blondyni, bruneci, wzrost wysoki, niski, średni).
- 5) Jakie są jego właściwości psychiczne?
- 6) Jakich narzędzi rolniczych i gospodarczych lud używa?
- 7) Czy istnieją barchie, dlubane w drzewie?
- 8) Czy gotów pan byłby nadsyłać obserwacje fenologiczne dla PIM-a?

„Odpowiedź“ wójta gminy Biadolice jest następująca:

- 1) Względem ruin i starych budowli donoszę, że wszystkie budynki w gminie są stare i porujnowane, bo nowych stawiać ani reperować nie ma za co.
- 2) Co do rzadkich książek, donoszę, że jeden sklepikarz ma książkę oszczędnościową PKO., ale w niej jest aby dwa złote. Nauczyciel też ma parę książek. Monetów ani starych, ani nowych nie ma, bo niedawno sołtysy pozbiali podatki.
- 3) Najbardziej charakterystyczną cechą języka stanowi, że naród bardzo paskudnie się wyraża, jak ma płacić podatki, bo je nie ma czem płacić.
- 4) Typ antropofizyczny przeważa rozmaity. Najcięższy (110 kilo) jest pan organista i pan komendant posterunku (108 kilo). Chłopy niektóre dawniej przeważały, ale teraz schudły, jak te szczapy, bo jedzą bez omasty, to i nie przeważają. Krótkogłowych, ani długogłowych niema. Półgłówków parę jest..
- 5) Własności psychiczne mają też rozmaite. Jak do gospodarza. Jeden lubi psy duże, drugi małe. Największy jest „Nyro“ — sklepikarza, najmniejszy „Zofirek“ pani nauczycielki.

6) Narzędzi lud używa starych i popsutych, bo go na lepsze nie stać.

7) Barci nikt nie dlubie. Małe dzieciaki, jak to dzieciaki dlubią w nosach.

8) Obserwacji telefonicznych dla pana Pima tamtejsza gmina nadsyłać nie może — bo telefonu tu ni-jakiego niema, aby jeden na posterunku policji, a tam zawsze zamknięte“.

Kronika.

POSTULATY ŻYCIA GOSPODARCZEGO ODNOŚNIE DZIAŁALNOŚCI POCZTY.

W dniu 28. maja b. r. odbyła się w Izbie przem.-handl. w Krakowie na zaproszenie Dyrekcji Okręgu Poczty i Telegrafów w Krakowie konferencja w sprawie postulatów sfer gospodarczych odnośnie taryfy pocztowej, w której wzięli udział reprezentanci Izby przemysłowo-handlowych w Krakowie i Sosnowcu, oraz lokalnych organizacji gospodarczych.

Konferencji przewodniczył p. Dyr. Spett, który zagał obrady, poczem ze strony sfer gospodarczych wyrażono podziękowanie za dotychczasowe życzliwe ustosunkowanie się Dyrekcji Okręgu Poczty i Telegrafów w Krakowie do potrzeb życia gospodarczego w zakresie pocztowym.

W toku konferencji wysunięto i przedyskutowano cały szereg postulatów związanych z taryfą pocztową, które przez Dyrekcję Okręgu Poczty i Telegrafów przedłożone będą do uwzględnienia Ministerstwu Poczty i Telegrafów.

Eksport bydła rzeźnego z Polski do Palestyny.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie zawiadamia firmy zainteresowane, że w biurze Izby przeglądnać mogą przepisy wydane ostatnio przez władze palestyńskie w związku z udzieleniem zezwolenia na import do Palestyny bydła rzeźnego z Polski.

Z kroniki żałobnej.

Onegdaj zmarł po krótkich a dolegliwych cierpieniach błp. **Inż. Ignacy Rosenstock**, w sile wieku, bo licząc zaledwie lat 45.

W błp. zmarłym tracimy szczerego i oddanego służbie publicznej pracownika o wysokim poczuciu honoru i obowiązku obywatelskiego. Na naszej niwie organizacyjnej położył błp. Zmarły nieocenione zasługi i zaskarbił sobie ogólny szacunek dzięki swym zaletom serca i charakteru.

Rodzinie błp. Zmarłego wyraża szczerzy żal i głębokie współczucie

**Wydział i Prezydium
Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców,**

Polska najtańszym krajem w zakresie artykułów spożywczych.

Główny Urząd Statystyczny opublikował zestawienie cen hurtowych głównych artykułów rolniczych i przemysłowych w 7-miu wielkich krajach. Powyższe zestawienie, obejmujące Stany Zjednoczone A. P., Anglię, Francję, Niemcy, Włochy, Polskę, Czechosłowację i Austrię, podaje ceny z ostatniego tygodnia marca b. r.

Z porównania cen obowiązujących w wyżej wymienionych państwach wynika, że Polska jest najtańszym krajem w zakresie artykułów spożywczych, w szczególności ziemniaków, mąki, zwierząt hodowlanych, mięsa, masła i jaj. Z innych artykułów spożywczych cukier jest w Polsce droższy aniżeli w Stanach Zjednoczonych i Anglii, a ryż droższy, niż w każdym innym kraju, z wyjątkiem Włoch. Tak więc 100 kg. ziemniaków w Polsce kosztuje w hurcie 5 zł., gdy w Anglii po przeliczeniu na złote 11.30, w Austrii 10.50, w Czechosłowacji 9.97, we Francji 23.78, w Niemczech 10.22. Za 100 kg. mąki pszennej płacono się w końcu marca w Polsce 22.92 zł., w Anglii 30.14, w Austrii 66.00, w Czechosłowacji 56.93, we Francji 54.23, w Niemczech 60.26, we Włoszech 58.50, w Stanach Zjednoczonych 48.23.

Ceny innych artykułów żywnościowych przedstawiały się za 1 kg. w złotych następująco: wół żywa waga: Polska 0.55, Austrija 1.19, Czechosłowacja 0.90, Francja 1.26, Niemcy 1.51, Włochy 1.28, Stany Zjednoczone 1.58; mięso wołowe: Polska 1.01, Anglia 1.65, Austrija 2.10, Czechy 1.88, Francja 2.03, Niemcy 2.79, Włochy 2.38, Stany Zjednoczone 2.17; masło: Polska 2.47, Anglia 2.56, Austrija 4.00, Czechosłowacja 3.65, Francja 4.21, Niemcy 5.20, Włochy 5.08; jaja świeże: (za 120 sztuk): Polska 5.83, Anglia 10.85, Austrija 10.20, Czechosłowacja 10.85, Francja 12.37, Niemcy 20.44, Włochy 12.45; cukier (za 1 kg.): Polska 1.21, Anglia 0.45, Austrija 1.19, Czechosłowacja 1.26, Francja 1.27, Niemcy 1.36, Włochy 2.70, Stany Zjednoczone 0.55; kawa: Polska 3.35, Anglia 9.56, Austrija 7.85, Czechosłowacja 4.91, Francja 0.83, Niemcy 1.49, Włochy 9.29, Stany Zjednoczone 1.05.

Inaczej rzecz się przedstawia, jeśli chodzi o artykuły przemysłowe. Zarówno ceny surowców jak i półfabrykatów i gotowych wyrobów przemysłowych są w Polsce przeważnie wyższe, niż w innych państwach. Ceny te przedstawiają się w złotych następująco: bawełna za 1 kg.: Polska 1.68, Anglia 1.54, Austrija 1.44, Czechosłowacja 1.62, Francja 1.60, Niemcy 1.51, Stany Zjednoczone 1.33; wełna: Polska 6.20, Austrija 7.42, Czechosłowacja 6.41, Francja 5.63, Niemcy 14.01, Stany Zjednoczone 7.37; skóry bydłowe: Polska 0.92, Anglia 1.02, Czechosłowacja 1.10, Francja 0.68, Niemcy 0.89, Stany Zjednoczone 1.17; skóry podeszwowe: Polska 4.50, Anglia 3.52, Austrija 5.75, Czechosłowacja 6.31, Francja 8.05, Niemcy 5.71, Włochy 3.71, Stany Zjedn. 3.63; papier gazetowy: Polska 0.46, Austrija

Dobrze prosperuje

każdy interes i osiąga
poważne obroty w artykułach
markowych, o ile dany ar-
tykuł jest faktycznie pokupny.
Długie zachwalanie zabiera
drogi czas i nie oplaca się.
Dra Oetkera wyroby kupuje
każdy bez zachwalania.
Dlatego prowadzić należy
tylko wyroby Dra Oetkera,
by interes

dobrze prosperował.

Dr. A. OETKER

0.40, Czechosłowacja 0.54, Francja 0.44, Niemcy 0.45, Stany Zjednoczone 0.21; żelazo handlowe: Polska 258.00, Anglia 241.76, Austrija 446.50, Czechosłowacja 250.30, Niemcy 234.25; węgiel: Polska 25.94, Anglia 20.72, Austrija 85.60, Czechosłowacja 34.99, Francja 39.54; nafta: Polska 43.30, Anglia 32.58, Austrija 24, Czechosłowacja 30.06, Francja 76.84.

NIEMCY LIKWIDUJĄ SPÓŁDZIELNIE W CELU POPRAWIENIA BYTU DROBNYCH KUPCÓW.

Rząd Rzeszy wydał ustawę, zawierającą doniosłe postanowienia w sprawie likwidacji robotniczych spółdzielni spożywczych. Likwidacji ma ulec około 60 proc. kapitałów, ulokowanych we spółdzielniach. Zgodnie z brzmieniem ustawy, likwidacją objęte zostaną tylko spółdzielnie „niezdolne do istnienia“, którym dla ochrony prawnej posiadaczy wkładów rząd udzielił subwencji w wysokości 60 milionów marek.

Zarządzenie to umotywowane jest katastrofalnym zanikiem spółdzielni, które od czasu kryzysu bankowego w Niemczech od roku 1931 wykazują stały spadek wkładów oszczędnościowych, a więc z 444 milionów w r. 1930 na 194 milj. w roku 1933. Likwidacja spółdzielni przyczynić się ma do otwarcia zupełnie nowych możliwości dla poprawy bytu średniego stanu kupieckiego.

Obniżenie składki w ubezpieczeniu pracowników umysłowych.

Z dniem 31 maja r. b. wygasa moc prawna rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17. IV. 1933 r. o podwyższeniu składki w ubezpieczeniu na wypadek braku pracy pracowników umysłowych (Dz. U. Nr. 45, poz. 349), częściowo zmienionego później rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27. XII. 1933 r. (Dz. U. Nr. 102, poz. 794). Składka, która w myśl powyższego rozporządzenia wynosiła ostatnio 2,8% wynagrodzenia pracownika, od 1. VI. 1935 r. zostaje zmniejszona do 2% przy czym podział jej pomiędzy pracownika i pracodawcę będzie następujący: 1) przy wynagrodzeniu miesięcznym do 60 zł. łącznie całość płaci pracodawca od kwoty zł. 60.—; 2) przy wynagrodzeniu powyżej 60 zł. do 400 zł. na pracownika przypada 0,8%, na pracodawcę zaś 1,2%; 3) przy wynagrodzeniu powyżej 400 — 800 zł. pracodawca i pracownik płacą po 1% od kwoty wynagrodzenia, najwyżej jednak od 725 zł.; 4) przy wynagrodzeniu powyżej 800 zł. na pracownika przypada 1,2%, a na pracodawcę 0,8 obliczonych od kwoty zł. 725. Niezależnie od tego pracownik, który otrzymuje wynagrodzenie wyższe od 725 zł. musi ponadto uiszczać tytułem składki na ubezpieczenie na wypadek braku pracy 1,2% od kwoty rzeczywistego wynagrodzenia pomniejszonej o 725 zł.

Dodając do tego 8%-ową składkę na ubezpieczenie emerytalne pracowników umysłowych dochodzimy do 10% składki w ubezpieczeniu pracowników umysłowych, których należy dzielić od 1 czerwca 1935 r. między ubezpieczonego i pracodawcę następująco, zachowując zgodnie z przepisami podany wyżej podział wynagrodzenia: 1) całe 10% płaci pracodawca od 60 zł.; 2) ubezpieczony 4%, pracodawca 6%; 3) ubezpieczony 5% — pracodawca 5%; 4) ubezpieczony 6% — pracodawca 4% (od kwoty 725 zł.). Ponadto ubezpieczony płaci 1,2% od kwoty przekraczającej 725 zł.

Krach w galanterji

Katastrofalny zastój na rynku rujnuje handel.

Z Łodzi donoszą: Na rynku galanteryjnym panuje zastój i kolosalny spadek obrotów. Jest to o tyle charakterystyczne, że obecny okres normalnie jest dla przemysłu i handlu hurtowego galanterją, okresem największego nasilenia sezonowego. Szczególnym popytem cieszą się w tym okresie dodatki krawieckie i dodatki dla produkcji bielizny.

Producenci i hurtownicy zaopatrzyli składy w większe partje towarów, tymczasem, wbrew przewidywaniom, nastąpił zastój. Na całej prowincji handel hurtowy od dłuższego czasu nie targuje zupełnie. Te

samie wiadomości napływają od komiwojażerów i agentów tutejszych firm, którzy wysłani po zamówienia na prowincję, wrócili z niezem.

Przyczyną zastoju w pierwszym rzędzie chłonne pogody, które wpływają decydująco na poważny spadek obrotów. Bezpośrednim skutkiem tego jest znaczne pogorszenie się wypłacalności na tym rynku. Odbiorcy płacą obecnie jedynie zobowiązania, które są konieczne, tak, że weksle jeszcze wykupywane, ale znacznie słabiej, na co wskazuje większa ilość protestów, otwartych rachunków odbiorcy obecnie wogóle nie kryją. Ceny utrzymują się na poziomie dotychczasowym, jednakże należy liczyć się z poważnym spadkiem, co spowodowałoby ruinę hurtowników i detalistów, ponieważ producenci przypuszczalnie nie chcieliby im bonifikować różnicy cen.

Powszechnem i częstem zjawiskiem jest przekształcenie się przedsiębiorstw handlowych czy też przemysłowych z właściciela jednoosobowego na własność z obowiązującymi przepisami ustawy o podatku przemysłowym wyraża zmiana osoby przedsiębiorcy, pociągając za sobą obowiązek powiadomienia władz skarbowych i konieczność uzyskania adnotacji o zmianie przedsiębiorcy na świadectwie przemysłowem.

Władze podatkowe kontrolując obecnie wykupione świadectwa przemysłowe na r. 1935 przez przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, żądają okazania podczas dokonanej lustracji wspomnianych adnotacji, których w licznych wypadkach nie znajdują. Brak takiej adnotacji jest dla podatnika przykry w skutkach, gdyż pociąga za sobą spisanie protokołu karnego ze strony władz podatkowych, które na tej podstawie nakładają na przedsiębiorstwo dotkliwie grzywny.

W interesie tej właśnie kategorii przedsiębiorstw należy wyjaśnić, że zgodnie z wyrokami Sądu Najwyższego, przejęcie przedsiębiorstwa od właściciela jednoosobowego na własność spółki firmowej, stanowi zmianę osoby przedsiębiorcy i wymaga odnośnej adnotacji na świadectwie przemysłowem, a w razie braku takiej adnotacji uznać należy, że przedsiębiorstwo prowadzone jest bez świadectwa, co stanowi wykroczenie, przewidziane w art. 98 ustawy o państwowym podatku przemysłowym. Z przyczyn powyższych o każdej zmianie osoby przedsiębiorcy należy zawiadomić urząd podatkowy i uzyskać odnośną adnotację, którą władze skarbowe wydają pod warunkiem całkowitego uiszczenia zaległości podatku przemysłowego, obciążających to przedsiębiorstwo. Obowiązek ten dotyczy również zmiany miejsca wykonania przedsiębiorstwa. Przeniesienia jednak przedsiębiorstwa z jednej ulicy na drugą w obrębie miejscowości tejże klasy nie stanowi zmiany miejsca wykonywania przedsiębiorstwa w rozumieniu ustawy o państwowym podatku przemysłowym.